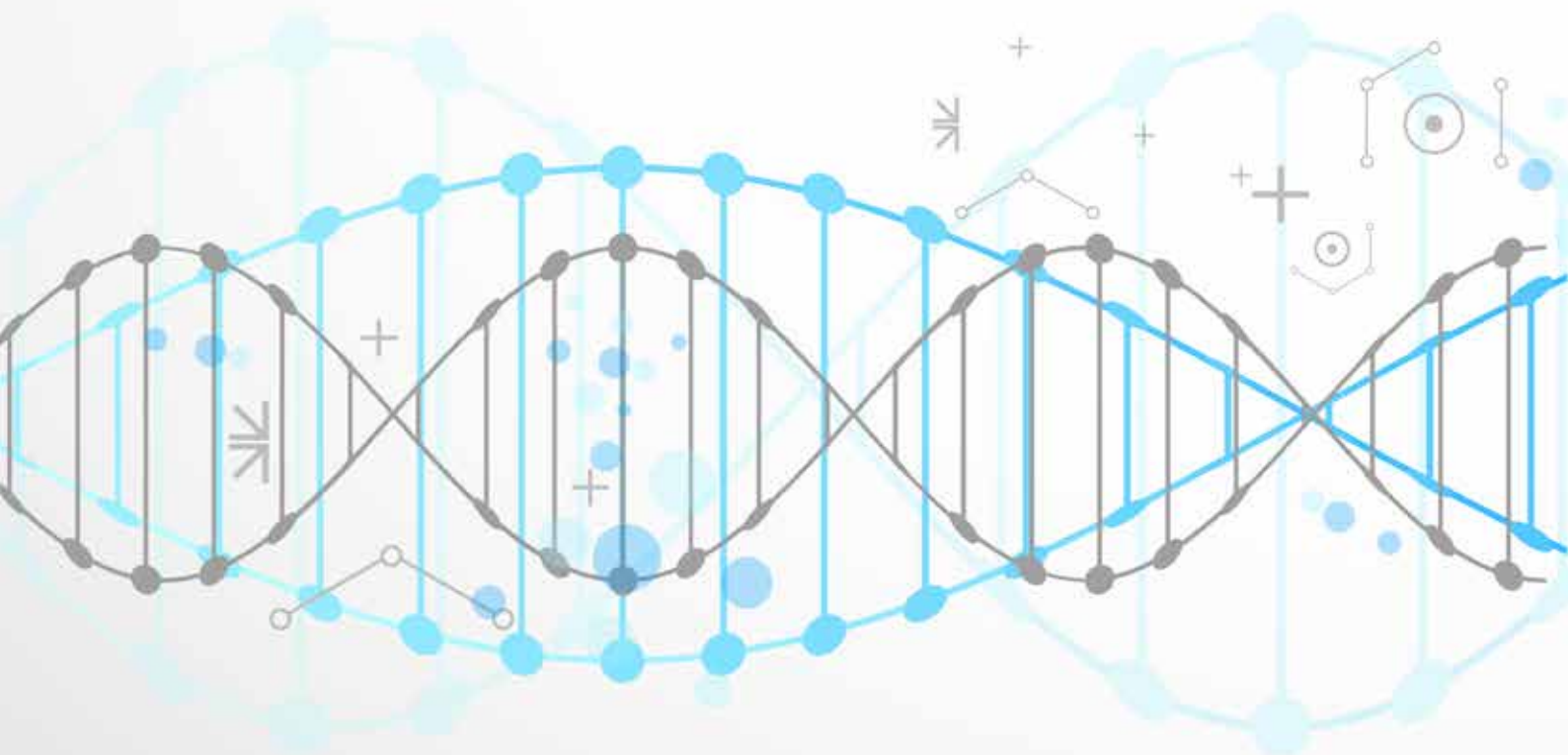

WIJ ONDERMIJNEN KLIMAAT EN BIODIVERSITEIT, MAAR OOK ONZE EIGEN GEZONDHEID

Een verzamelde groep van medische vakbladen, waaronder de gerenommeerde Lancet, British Medical Journal en New England Journal of Medicine, deed een gezamenlijke internationale oproep aan de politici. Ze dringen aan om zo snel mogelijk drastische veranderingen door te voeren aan de huidige levensstijl, in het belang van ons aller gezondheid. Het Tijdschrift voor Geneeskunde en Gezondheidszorg draagt in Vlaanderen bij aan de brede verspreiding van deze boodschap. De klimaatopwarming is de spiegel die de natuur de mensheid voorhoudt, om te tonen hoezeer deze van zichzelf is vervreemd, aldus hoofdredacteur prof. dr. Wilfried Gyselaers.

"Milieu en gezondheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het veranderende klimaat brengt ons op vele manieren in gevaar, waaronder de kritieke gevolgen voor gezondheid en zorgverlening. Als medische en volksgezondheidsbeoefenaars hebben wij niet alleen de plicht om te anticiperen op nieuwe zorgbehoeften, maar ook om actief mee de oorzaken van de klimaatcrisis te bestrijden", verduidelijkt M.D., Ph.D. Eric J. Rubin, hoofdredacteur van The New England Journal of Medicine.

In het komende najaar zullen twee belangrijke internationale conferenties plaatsvinden onder de vleugels van de Verenigde Naties: de Biodiversiteits-conferentie in Kunming, China, en

de Klimaatconferentie in het Schotse Glasgow. De doelstellingen zijn duidelijk: de huidige maatregelen voor de beperking van de klimaatopwarming zijn onvoldoende, en er is dringend nood aan een meer radicale en collectieve aanpak.

Maar het gaat om veel méér dan enkel het klimaat : op dit moment verdwijnen massaal diverse levensvormen op alle mogelijke plaatsen te land, ter zee en in de lucht. Het betreft plantaardig en dierlijk leven op zowel macro- als microniveau. Eénmaal uitgestorven, zullen ze nooit meer terugkeren. Ook hierin speelt het gedrag van de mens een grote rol: de vervuiling van de lucht, de oceanen en de bodem kwam nooit zo duidelijk aan de oppervlakte als vandaag. Natuurlijke leefgebieden van diverse diersoorten worden zonder pardon vernietigd en door de mens ingepalmd of geëxploiteerd. En in dit alles lijken we te vergeten dat we zelf deel uitmaken van de biologische keten en dat we voor ons eigen voortbestaan afhankelijk zijn van planten en dieren: alles wat op onze eettafel verschijnt, is immers op één of andere manier afkomstig uit de natuur.

Wetenschappelijke data illustreren onweerlegbaar dat de mens door zijn eigen levensstijl geleidelijk zijn eigen gezondheid ondermijnt. De temperatuursverandering heeft in de voorbije twintig jaar een rechtstreekse invloed uitgeoefend op de toename van hart-, long- en vaatziekten, nierfalen, huidkankers, zwangerschapscomplicaties, allergieën en andere gezondheidsproblemen. Deze aandoeningen treffen de meest kwetsbare populaties het hardst, en lijkt de geïndustrialiseerde wereld vooralsnog niet te hinderen. De recente Covid-crisis is echter wel een heel erg duidelijke vingerwijzing aan de grote wereld-economieën. Inderdaad, de verstoring van de natuurlijke ecosystemen heeft ook bewezen het risico op tropische infecties te doen toenemen, evenals de kans op wereldwijde pandemieën.

Gezondheidsproblemen worden overgedragen van generatie op generatie. De lichaamsfuncties van een ongebo- ren baby worden in de baarmoeder van de moeder geprogrammeerd, wat ervoor zorgt dat deze na de geboorte kan ontwikkelen tot een gezonde volwassene. Wanneer de zwangerschap doorkruist wordt met nadelige milieufacto-

ren of ongezonde levensgewoonten, kan deze programmering fout lopen en treden ziekten op volwassen leeftijd alsmear vroeger en meer uitgesproken op. Aan het onderwerp van intergenerationale overdracht van ziekte werd in het Tijdschrift voor Geneeskunde en Gezondheidszorg recent reeds enkele malen aandacht geschonken.

Deze boodschap wordt vandaag in een veel breder perspectief geplaatst in een gezamenlijk initiatief van de wetenschappelijke medische pers wereldwijd. De boodschap die expliciet aan alle internationale beleidsmakers wordt voorgelegd is: klimaatopwarming, verdwijnen van biodiversiteit, milieuvervuiling, Covid,... het zijn allemaal stuk voor stuk waarschuwingen aan de mens die door zijn gedrag zijn eigen ondergang zal bewerkstelligen als er niet onmiddellijk drastisch, efficiënt en collectief wordt gehandeld. ■

Het originele manifest (Engels en Nederlands) kan geconsulteerd worden op <https://tvgg.be/nl>, of op de individuele websites van de deelnemende medische tijdschriften.

Contact: e-mail: info@tvgg.be

